

Rooseveltienė ir kardinolas.
Popiežius apsigavo.
Thomas Mann.
Reikalavo, bet nepriima, kai
Abudu susirgo. [gavo.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsienio \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 173

Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Liepos - July 29, 1949

Metai XXXIX.

Dienraščio XXXI.

Komercinėje spaudoje eina smarkios diskusijos apie poną Rooseveltienę ir kardinolą Spellmaną.

Kardinolas ant Rooseveltienės negražiai užsipoilė. Pasmerkė ją už tai, kad ji priešinga valdžios pinigų skyrimui privatiems mokykloms. Tas paliečia parapijines mokyklas. Labai užsūrusio katalikų bažnyčios karštoji galva.

Tiesa yra Rooseveltienės pusėje. Privatiškos mokyklos turi būti privatiškai ir palaimos. Valdžios pinigais gali būti finansuojamos tik viešosios mokyklos, kurių dūrys atdaros visiems vaikams. Rooseveltienė susilaukė daug užtarėjų. Ant jos užsi-puolimas tik daugiau sukelia Amerikos žmones prieš klerikalų organizaciją.

Popiežius turi daug vargo su savo ekskomunikacija. Visur žmonės stebisi ir smerkia jo žygi. Jis pamiršo, kad jis gyvena jau dvidešimtojo šimtmečio, o ne viduramžių laikais.

Vatikano organas "Osservatore Romano" pradėjo popiežiaus dekretą ryškinti. Popiežius, girdi, negąsdina peklą tų katalikų, kurie remia komunizmą, bet nepirtaria jo doktrina. Balsuojantieji už komunistų kandidatus taipgi nepaeina po popiežiaus bausmę.

Juo toliau, tuo darosi aiškiau, kad Vatikano galva smarkiai apsigavo. Neklaidingasis labai sukiydo!

Lenkijos vyriausybė irgi uždraudė kunigams pildyti popiežiaus ekskomunikaciją. Ten irgi prasidėjo sukilimas prieš Vatikano kišimąsi į Lenkijos vidinius reikalus.

Popiežius pastatė kunigus prieš pasirinkimą: su savo žmonėmis ir savo kraštu, ar su Vatikanu? Su Vatikanu nuvažiuos tik vienas kitas. Popiežius neteks daug pasekėjų. suskaldys katalikų bažnyčią.

1933 metais žymusis vokiečių tautos rašytojas Thomas Mann pabėgo iš Vokietijos. Negalėjo jis pakęsti hitlerizmo.

Dabar Thomas Mann sugrįžo Vokietijon ir svečius pirmu kartu nuo 1933 metų. Visur jį iškilmingai priėmė ir karštai sveikino.

Mannui buvo bandyta įkalbėti, kad jis nę kojos nekelty į rytinę zoną. Bet jis patarėjų nepaklausė ir pasielgė taip, kaip nuodirdus liberalas ir humanistas turėjo pasielgti. Berlyne rytinėje zonoje jis buvo iškilmingai pasitiktas.

Thomas Mann stoja už suvienytą demokratine Vokietiją. Tokios pat Vokietijos nori ir rytinės Vokietijos vadai.

Atvėju atvėjais teisėjas Medina reikalavo, kad komunistai jam išaiškintų, ko mokoma yra partijos mokyklose, apie kurias tiek daug pasakojo valdžios šnipai.

Bet kai kaltinamieji pradėjo statyti tų mokyklų mokytojus ir aiškinti džiūrai, kaip ir kas tose mokyklose yra mokoma, teisėjas Medina pradėjo rėkti, kad tie parodymai neliečia apkaltinimo. Jis prisimygęs reikalavo parodymo, bet kai gavo, nepriima! (Tąsa 5-tam pusl.)

KINŲ LIAUDININKAI UŽĖMĖ ČANGŠĄ

Čiang Kai-šeko Tautininkų Komanda Pabėgo iš Hengjango

Hong Kong. — Kinijos tautininkai pranešė, kad jų komanda apėjo Hengjang miestą, geležinkelio mazgą, 100 mylių į pietus nuo Čangšos.

Kinų Liaudies Armija užėmė Čangšą, tvirtovišką miestą vidurinėje Kinijoje. Iš Hengjango tautininkų komanda pabėgo į Čuansieną, 110 mylių toliau į pietus.

Hengjang buvo laikomas svarbiausiu tautininkams atspirties punktu kelyje į Kantoną.

Numatoma, kad Liaudies

Armija iš dviejų šonų ims į reples Čungkingą, buvusią Čiang Kai-šeko tautininkų sostinę laike pastarojo pasaulinio karo.

Kanton, Kinija. — Tautininkų valdžia, persigandusi komunistų - liaudininkų armijos artėjimo, įvedė karo stovį Kantone, dabartinėje savo "sostinėje".

Gen. Li Tsung-jenas, užėmęs "prezidento" vietą, išlėkė į Formozos salą, pasitikrą tautininkų valdovą Čiang Kai-šeką; tariasi, kaip sulaukyti galingą komunistų - liaudininkų ofensyvą.

Siūloma \$150,000,000 Pietinei Korejai

Washington. — Demokratų kongresmanų vadas John McCormack ragina Kongresą greitai paskirti 150 milijonų dolerių paramos pietinės Korejos valdžiai, kaip reikalavo prez. Trumanas.

(Dešinioji pietinės Korejos pusės valdžia sudaryta pagal amerikinių karininkų nurodymus. Šiaurinėje Korejos pusėje veikia liaudies valdžia.)

Australija Mobilizuoja Armiją prieš Mamierius

Sydney, Australija. — "Socialistinė" Australijos valdžia sutelkė visą galimą kariuomenę, kad laužytų mainierių streiką; įsakė kareiviams kasti anglių pirmaisiai iš paviršinių kasyklų.

Victorijos provincijos valdžia įvedė pusiau karinį stovį laivų darbininkams, geležinkeliečiams, laivakroviams ir elektros darbininkams; baustinai įsakė jiems be pertraukos dirbti. Mat, jie stapčiodavo bei atsiskaidydavo dirbti, reikšdami pritarimą streikuojantiems angliakasiams.

Jau mėnuo kai Australijos mainieriai streikuoja, reikalaudami sutrumpinti darbo savaitę iki 35 valandų ir pakelti savaitinę algą 30 šilingų.

Sugrįžę Belaisviai Streikavo prieš Japonų Valdžią

Tokio, Japonija. — Laivų sugrąžinta dar 1,800 japonų karinių belaisvių iš Sovietų Sąjungos. Valdininkai klausinėjo, ar jie komunistai. Belaisviai nedavė atsakymų į tokius klausimus. Protestuodami prieš šiurkštų elgimąsi iš valdžios pusės, sugrįžę belaisviai sėdėjimu streikavo laive per naktį.

ORAS.—Karšta, šutnu.

Amerikos Lietuvių Centras Ragina Atmesti Mundto Bilių

Brooklyn, N. Y. — Amerikos Lietuvių Centras liepos 28 d. pasiuntė sekamąją telegramą, ragindamas teisinį Senatą komitetą atmesti pragaštingą pilietinei laisvei Mundto-Fergusono-Johnstono bilių:

Senate Judiciary Committee
US Senate
Washington, D. C.

We urge you to reject Mundt-Ferguson-Johnston Bill. It aims to destroy American democracy. We cannot defend freedom by destroying it.

AMERICAN LITHUANIAN CENTER,
Roy Mizara, President

Vėliausios Žinios

Elizabeth, N. J. — Valdžios prižiūrimuose balsavimuose streikuojantieji Singer siuvamųjų mašinų kompanijos darbininkai pasirinko CIO unią kaip savo atstovų deryboms su samdytojais.

Už CIO balsavo 4,003, už vadinamą "nepriklausomą", kompanišką uniiją 2,503; kad visai nebūtų uniijos, —33. O nuo balsavimo susilaikė 664.

Kunigai vaikščiojo po namus, agituodami darbininkus remt kompanišką uniiją.

Washington. — Valstybės sekretorius Dean Acheson'as, kalbėdamas kongresmanų komisijai užsieniniais reikalais, gąsdino ją neva pavojais iš Sovietų pusės. Pasakojio apie, girdi, vis didinamą karinę Rusijos galybę. Tokiais dirbtiniais gąsdinimais Achesonas stengėsi paveikti kongresmanų komisiją, kad tuojau užgirtų \$1,450,000,000 ginkluoti Atlanto pakto kraštams per metus. Achesonas, neva nuogąstaudamas, tvirtino, būk visa vakarinė Europa drebą bijodama sovietinio užpuolimo... Panašiai deklamavo ir generalai.

London. — George Bernard Shaw, garsiausias šiais laikais Anglijos rašytojas sveikino Sovietų premjerą Staliną, vadindamas jį "didžiausia taikos atrama Europoje." Shaw kaltino Anglijos valdžią už aršų karo kurstymą prieš Rusiją.

Savo laiške Konniui Zilliacus'ui, kairiajam darbiečiui Anglijos seimo nariui, Shaw rašė: "Kas balsuoja prieš jus, tai balsuoja už naują karą." Darbo Partijos vadai neseniai išbraukė Zilliacusą iš tos partijos už tai, kad jis kritikavo karinę darbiečių valdžios politiką. Dabar gi jie pašalino iš savo partijos ir kitą kairųjį darbietį, Lesterį Hutchinsoną, kuris smerkė tokią jų politiką.

Aukščiausi Amerikos Karininkai Išleikia į Vakarus Europą

Washington. — Jungtinių Valstijų Karinio Štabo vadai išleikia šį penktadienį į vakarinę Europą. Ten jie tarsis su Anglijos, Francijos ir kitu Atlanto pakto kraštų valdovais, kaip išvien suorganizuoti karines jėgas (prieš Sovietų Sąjungą).

Karinių Amerikos vadų skridimas Europon taikomas vpač tam, kad paveiktų Kongresą paskirti 1 bilioną, 450 milijonų dolerių Atlanto pakto šalims ginkluoti per metus, kaip prez.

Trumanas reikalauja.

Europon lekia šie aukščieji karininkai:

Genrolas Omar N. Bradley, armijos štabo galva; admiralas Louis E. Denfeld, karin. laivyno veiksmų vyriausiasis vadovas; gen. Hoyt S. Vandenberg, oro jėgų štabo galva, ir gen. A. M. Gruenther, bendro karinių jėgų štabo direktorius.

Jie lankvsi Londone, Paryžiuje, Vienoje, Frankfurtu (vakarinėje Vokietijoje) ir kt.

Amerikinių Automobilių Biznis Izraelyje

Tel Aviv, Izraelis.—Amerikinė Fordo automobilių kompanija padarė sutartį su Izraelio valdžia pristatyti izraeliečiams automobilių ir auto-sunkvežimius už 4 milijonus dolerių. Fordas nori statyti Izraelyje ir fabrikus, kurie sudėtų atgabenamas automobilių dalis į gatavus automobilius. Elina dėl to derybos su Izraelio valdžia.

General Motors korporacija taip pat derės su Izraeliu dėl savo automobilių biznio.

Viesulas Sunaikino 42,502 Namus Okinawoje

Tokio. — Viesulas-tifūnas praeitą šeštadienį sunaikino 42,502 japonų namus ir karines amerikonių patalpas Okinawos saloje, kuri jankių užimta.

Šėdamas 150 mylių smarkumu per valandą, viesulas taip pat pražudė 38 žmones ir sužeidė 252; nuskandino 55 žvejinius laivus bei valtis ir užmušė 624 farmų gyvulus. Kartu viesulas sunaikino 2,380 tonų amerikonių maisto.

Tarp žuvusių yra 1 amerikono vaikas, 1 filipinas ir

ROOSEVELTO NAŠLĖ ATSAKO KARDINOLUI

Eleanora Rooseveltienė prieš Religinį Mokyklų Kontroliavimą

New York. — Prezidento Fr. D. Roosevelto našlė Eleanora Rooseveltienė atsakė kardinolui Spellmanui, kuris pirm savaitės apšaukė ją katalikų bažnyčios priešu ir "neverta būti amerikiete motina."

Rooseveltienė savo laiške užreikšė, kad ji niekuomet nebuvo ir nėra nei katalikybės nei jokios kitos tikybos priešininkė. O kas liečia motinystę, tai Rooseveltienė sako:

"Aš nesijaučiu esanti nevertinga amerikiete motina. Galutinas sprendimas, gerbiamasis kardinole Spellman, apie žmonių vertybę yra Dievo rankose."

Kardinolas aštriai smerkė Rooseveltienę už tai, kad jina, rašydama savo kolumnoje laikraščiuose, tvirtino, jog šalies valdžia privalo finansinai remti tikrai viešąsias mokyklas, o ne bažnytnines ar privačias mokslnaines.

Rooseveltienė pritarė kongresniam Bardeno biliui, kuris reikalauja paskirti \$300,000,000 viešosioms mokykloms paremti, praleisdamas parapijines ir privačias mokyklas.

Patiem Katalikam Pavojingas Kardinolo Išišokimas
Rooseveltienė, atsakydama kardinolui, ispėja, kad tas jo išsišokimas prieš Bardeno bilių gali "padidinti karčius jausmus tarp Romos katalikų, iš vienos pusės, ir protestantų ir kitų religinių grupių, iš antros."

Rumunija areštavo Anglijos atstovą R. Sarellį kaip priešu agentą.

Plenininkų Unijos Vadai Jau Prisieks Prieš Komunistus

New York. — CIO Plieno Darbininkų Unijos pirmininkas Philip Murray ir kiti viršininkai, pagaliau, sutiko pasirašyti priesaikas, kad jie ne komunistai ir neremia jokio "raudonųjų" judėjimo. Tokių priesaikų reikalauja streiklauiškas Tafto-Hartley'o įstatymas.

Jeigu unijos viršininkai taip neprisiekia, tai valdinė Darbo Santykių Komisija nesiskaito su tokia uniija ir atsisako nuo bet kokių "patarnavimų" jai.

Plieno Darbininkų Unijos centro vadai per dvejus pastaruosius metus priešinosi tokiom priesaikom.

36 japonai.

Viesulas suardė bei nunešė pusę visų Okinawos namų ir kitų trobesių.

Jinai primena, kad Jung. Valstijų kūrėjai, daugiausiai protestantai, įsteigė bendras viešąsias mokyklas visiems vaikams.

"Jie nieko nesakė apie privačias mokyklas. Ir šios mokyklos yra atdaros visiems, bet be jokių religinių mokymų jose", tešia Rooseveltienė. "Viešosios mokyklos nemokamai suteikia vaikams medikalius sveikatos ištyrimus, o kai kurios valstijose dovanai duoda jiems knygas, nemokamus užkandžius ir važinėjimus į mokyklas. Niekas nekludo (katalikams) siųsti savo vaikus į tas mokyklas. Bet klaidinga būtų reikalauti, kad tokia parama būtų teikiama ir privačių mokyklų vaikams."

Rooseveltienė pabrėžia: "Aš nenoriu niekur vaikams užginti lygias teises ir lengvatas. Tačiau, jeigu tėvai parenka privačias arba religines mokyklas, tai jų pačių dalykas, vis tiek, ar tai būtų episkopų, ar Wesleyan protestantų, ar žydų ar Romos katalikų mokyklos."

Stori Priminimai

Toliau Rooseveltienė sako: "Parapijinėse mokyklose vaikai, suprantama, yra mokomi pagal savo bažnyčių dogmas."

"Kas tik yra susipažinęs su istorija, ypač su Europos istorija, pripažins, jog kur tam tikra religija viešpatuoja apšvietai ar valdžiai, tatau niekuomet nebūna laimingas žmonėms dalykas."

"Dvasinė vadovybė turėtų ir liktis dvasine vadovybe ir neturėtų tapti per daug svarbia pasaulietiška galia."

"Tamsta (kardinole Spellman) kalbi apie Mindszenytį (Vengrijos kardinolo bylą.) Aš esu aiškiai pasisakius prieš neteisėgą teisimą bet kuriose šalyje prieš asmenį dėl religinių jo ištikinimų. Aš, tačiau, negaliu pasakyti, kad Romos katalikų bažnyčia, valdydama didžius žemės plotus europiniuose kraštuose, būtų visuomet vedus į laimę tų kraštų žmones."

"Aš neturiu jokios prietarties prieš Romos katalikų bažnyčią ir rėmiau (kataliką) gubernatorių Smithą, kaip gubernatorių ir kaip kandidatą į Jungtin. Valstijų prezidentus. Aš rėmiau ir daugelį kitų Romos katalikų kaip kandidatus į valdžios įstaigas."

"Aš suprantu Romos katalikų bažnyčios ištikinimus labai gerai. Aš esu protestantė ir geriau mėgstu savo bažnyčią, bet dėl to aš nejaučiu, kad bet kuris kitas žmogus turėtų mažiau teisės tikėti taip, kaip jo ištikinimai jam nurodo."

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. Tel. Stagg 2-3878

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year \$7.00 Canada and Brazil, per year \$8.00
United States, per 6 months \$3.75 Canada and Brazil, 6 months \$4.00
Brooklyn, N. Y., per year \$8.00 Foreign countries, per year \$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months \$4.00 Foreign countries, 6 months \$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Popiežių "Aiškinasi"

Nėra lengva neklaidingam šventam žmogui padaryti klaidą. Bet kai jis ją padaro, sunku atitaisyti: besi-aiškinant, betaisant klaidą, jis dar labiau susimaišo, suklumpa ir žmonių akyse pasistato juokdariu.

Panašiai pasielgė dabartinis popiežius.

Išleisdamas dekretą, puolantį milijonus katalikų, jis pareiškė, jog kiekvienas katalikas, kaip nors parėmęs marksistinį-komunistinį judėjimą, tampa ekskomunikuotas, jam dangaus vartai uždaryti ir jis turės amžių amžius pekloje smėlį lakti!

Popiežius, kaip matome, ėmėsi žiauriausių prieš katalikus priemonių, — žiauriausių, kokių tik gali imtis bent kuris dvasiškis: vienu plunksnos pabraukimu jis nubugdė pragaran milijonus tų žmonių, kurie tiki Kristumi, kurie popiežiui aukoja petragrašius, kurie yra geri žmonės.

Tų milijonų katalikų nusikaltimas glūdi tik tame, kad jie kovoja dėl gražesnio, dėl šviesesnio gyvenimo žemėje, kad jie mano, jog nebūtų bloga kai kuriose šalyse tučtuojau priimti marksistinę-komunistinę programą, fabri-kams nacionalizuoti, žemei kolektyviai dirbti, pakelti aukštyn visų dirbančiųjų gyvenimo lygį.

Prieš tokį popiežiaus neklaidingas dekretą sukilo nemažai katalikų: ne tik eilinių, bet ir dvasiškių. Be to, pasaulietiška spauda taipgi ne visa užgyrė dekretą. O kai kurie laikraščiai tiesiog griežtai pasmerkė popiežiaus kišimąsi į kitų kraštų vidujinius reikalus, į politinius klausimus, nieko bendro neturinčius su tikyba.

Neklaidingasis popiežius tuomet pamatė, kad jis padarė klaidą: per daug apžiojo ir negalėjo karnio nuryti.

Dėl to popiežiaus organas "Osservatore Romano" pribuvo savo vadovui pagalbą. Jis išspausdino straipsnį (gal paties popiežiaus parašytą), "aiškinantį" popiežiaus dekretą, pataisantį jį!

Dabar jau pasirodė, jog katalikai, balsuoją už komunistinius kandidatus, į visokias valdines bei organizacines vietas, jei jie į darą "nesąmoningai", jau nebebus ekskomunikuojami. Net ir tie katalikai, kurie skaito komunistinę spaudą, nebūsią ekskomunikuojami. Tai darydami jie tik papildys didelį grieką, gal būt ne smertelnią grieką, bet vis tik grieką, iš kurio dar būsią galima jiems išsigelbėti, aišku, išsispaviedojant ir pakutavojant.

Laikraštis "aiškina", jog, girdi, tik tie katalikai bus ekskomunikuoti, kurie sąmoningai dirba išvien su komunistais. Sakysime: iškyla darbininkų streikas už geresnės darbo sąlygas ir didesnės algas darbininkams. Streikui vadovauja komunistai. Darbininkai griežtai kovoja prieš samdytoją, prieš kapitalistą. Streikuojančiųjų tarpe yra ir katalikiškų darbininkų. Na, kuris katalikas darbininkas neisiąs streiklaužianti, bet sąmoningai remsiąs streiką ir tuos, kurie jam vadovauja, atseit, tokis jau būsiąs "sąmoningu komunistų rėmėju" ir tokiam būsią visiems amžiams dangaus vartai uždaryti — uždarys juos popiežius Pijus! Bet, kurie katalikai eis skebauti, laužyti streiką, tiems, matyt, dangaus vartus popiežius atidarys plačiausiai.

Kaip neimsime, šis popiežiaus aiškinimasis nieko aiškiau nenušviečia. Ne vienas padorus katalikas dar ir dar paklaus popiežiaus, kodėl jis ligi šiol nėra ekskomunikuavęs nei vieno nacio budelio, nei vieno fašisto, nei vieno žiaurino, barbariškai žudžiusio anti-fašistus? Kodėl jis puola tik komunistus, kuriuos žiauriai puolė budeliai Hitleris, Mussolinis ir tebepuola budelis Franko?

Ne vienas padorus katalikas pasipiktins popiežiaus kišimusi į jo politines pažvalgas, į jo visuomenines pažvalgas. Juk popiežiui privalo rūpėti ne tai, kaip katalikas žiūri į socializmą ir kapitalizmą, bet tai, ar jis padoriai gyvena, ar jis prisilaiko tikybiškų nuostatų, liečiančių jo dūšią.

Kiekvienas protaujās katalikas žino, jog ekonominiuose - politiniuose dalykuose popiežiai visumet vilkosi iš paskos: Vatikanas priešinosi demokratijai, priešinosi respublikinei valdžios sistemai, atskyrimui bažnyčios nuo valstybės, ir kitoms pažangioms reformoms, kurias žmonija jau pasiekė.

Dabar Vatikanas užsispyrė kovoti prieš socializmą, prieš tuos, kurie socializmą kuria, prieš tuos, kurie socializmui pritaria.

Tai nėra religinis dalykas. Tai grynai politinis dalykas — ir tai nesulaikomas dalykas, nepaisant, kiek daug dekretų popiežius kėsinsis išleisti ateityje, žiauriai puolančių milijonus katalikų.

Mūsų laikraštis niekad nesikišo į žmogaus asmeninius religinius, neigi į bendruosius religinius reikalus; tai priklauso patiems tikintiesiems, nepaisant, kokios sektos jie yra nariais.

Mūsų laikraštis visuomet stovėjo ir stovi už tai, kad kiekvienas žmogus turi pilną teisę tikėti ir netikėti, kiekvienas žmogus turi pilną teisę, jei jis nori, priklausyti tokiai religinei sektai, kuri, jo nuomone, jam yra geriausia, arba nepriklausyti jokiai religinei sektai.

Mes niekad nesakėme nei vienam žmogui, ką jis privalo skaityti, ko neprivalo skaityti. Tai jo paties dalykas.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

JIS UŽ SMAUGIMĄ RUSIJOS

Klerikalinių Lietuvių žinių bendradarbis S. Gabaliauskas rengiasi Rusiją pasmaugti. Bet kadangi jis vienas per silpnas, tai reikalauja, kad už jį tą "garbingą" darbą atliktų visa didžioji Amerika.

Gabaliausko samprotavimas toks: "taika tol bus galima pasaulyje, kol Rusija bus ekonomiskai silpna..." O ji bus silpna tol, kol Amerika su ja jokio bizonio nevarys. Todėl, "atėjo valanda, kada Amerikos vyriausybė ir mūsų šalies žmonės turi pasirinkti: arba daugiaau prekiauti su Rusija, ją ūkiškai sustiprinti... arba nieko bendro su ja neturėti, paliekant Rusiją kuo ilgiausiai ūkiškame skurde." (L. Ž., liepos 22 d.).

Gabaliauskas ir, žinoma, visi mūsų klerikalai, jau dilerinko: Nė už prakeiktą dolerį prekybos su Rusija!

Bet, žinoma, Rusijos ne užtenka. Juk panašiu keliu važiuoja dar visa eilė kraštų: Lenkija, Čechoslovakija, Rumunija, Bulgarija. Pagaliau tuo pačiu keliu traukia didžioji su penkais šimtais milijonų gyventojų Kinija. Todėl, aišku, ir su šiais kraštais Amerikai turi būti nepakeliui!

Rezultatas: tuojau Amerikai prisiės nutraukti prekybos ryšius su visa puse pasaulio, kuris galėtų būti derlingiausia Amerikos pramonės produktams rinkla. Nebus rinkos, užsidarys čia fabrikai, nuo penkių milijonų bedarbių armija pakils iki penkiolikos ar dvidešimt milijonų. Ir pats Gabaliauskas turės valkiotis gatvėmis be užsiėmimo, tuščiu pilvu.

Sakysite, jog tai yra pirmosios klasės beprotystė. Tokią beprotystę gal siūlyti tikti žmonės be galvų.

Bet ko geresnio galima tikėtis iš Gabaliausko, arba Simučio, arba Prunskio?

Kas tačiau įdomiausia, tai kad tokios, "filosofijos" laikosi ne tik klerikalai. Tokią politiką per visus pastutinius trisdešimt metų perša Amerikai ir Pijus Grigaitis. Jis irgi bolševizmą sušilęs "badu marina."

VELTU JIE LAUKIA

Iš Vokietijos rašo kunigas Manelis ir prašo finansinės paramos klerikams. Jų esą net dvylika. Per metus jų "mokslui" reikia dviejų tūkstančių dolerių. Manelis sako, kad šitie klerikai užsispyrusiai taps kunigais ir sėdės Vokietijoje, "kad artimesnėje ar tolimesnėje ateityje galėtų papildyti labai išretintas

Lietuvos kunigų eiles."

Mums gi atrodo, kad tie klerikai daro didelę klaidą. Kunigų Lietuvai užtenka. Patys Lietuvos katalikai jų prisiaugins, jei jiems reikės. Šitie klerikai Vokietijoje taip ir nesulauks progos grįžti Lietuvon, nes jie grįšią tik tada, kada Lietuvoje užviešpatausią krikščionys demokratai. Tokių gi stebuklų Lietuvoje nebeatitiks. Nejaugi kun. Mane-lis ir jo globojami klerikai dar vis negali tos istorinės tiesos įsikalti į galvas? O gal jie tai puikiai supranta, bet ar ne lengviau išamerikiečių gautomis aukomis gyventi, negu pragyvenimą pačiam užsidirbti?

KODEL NUSIDĖJO KARDINOLUI?

Kardinolo Spellmano bažnyčioje buvo įsakyta parapijonams neskaityti dienraščio "Daily Worker." Kodėl šis aukštas dvasiškis taip užsirūstino ant komunistinio dienraščio?

I šį klausimą gerai atsako dar nesena istorija. Atsimenate garsųjį katalikų duobkasių streiką, kurį kardinolas Spellmanas pagalba skėbų klerikų ir policijos sulaužė? Tą gi streiką karštai rėmė "Daily Worker." Jis buvo beveik tik vienintelis anglų kalba laikraštis, kuris išdrįso pakelti balsą už streikiečius ir prieš kardinolą.

Kardinolas Spellman dar nepamiršo tos istorijos. Bet taipgi nepamiršo ir New Yorko katalikai. Jie nepamiršo, kad kardinolas streikų brutalaiškai trauškino, o dienraštis "Daily Worker" kovojančius darbininkus palaikė.

PRUNSKIO "FILOSOFO" KLIEDĖJIMAS

Kun. Prunskis skaitęs prof. C. Dawsono knygą "Religion and Culture" ir joje suradęs tikrąjį kelią iš visų šios nelaimingos mūsų civilizacijos painiavų. Dawson esąs labai didelis filosofas, lygus, matyt, tik pačiam Prunskui.

Dawsono išvada yra tokia, kad mūsų kultūra ir civilizacija yra nuėję vėliniop.

Kas daryti? Kur reikia pasidėti?

Dawson atsako:

Moralinės kontrolės atstatymas ir sugrįžimas prie dvasinės tvarkos dabar pasidarė būtina žmonijos išlikimo sąlyga. Bet tą galima atsiekti tik įvykus giliam pasikeitimui moderniosios civilizacijos. Tas nereikia, kad mums reikia naujos religijos ar naujos kultūros, bet reikia sąjūdžio, siekiančio įvykdyti dvasinį atsinaujinimą; tas atstatytų tuos gyvybinius santykius tarp re-

ligijos ir kultūros, kas buvo kiekviename amžiuje ir kiekviename žmonijos pažangos laipsnyje. (Draugas, liepos 25 d.).

Tai obalsis šiandien visų reakcionierių ir išnaudotojų. Jie nori atsukti istorijos ratą atgal. Kapitalizmo puvimo išgašdinti, jie ieško išganymo praeityje.

Grįžti atgal? Kaip toli, kur?

Tik jokio supratimo apie istoriją nežinantiesiems "filosofas" Dawson ir kunigas Prunskis gali pasakoti, kad praeityje viskas tik žydėjo ir klestėjo. Paimkime pereinamąjį šimtmetį. Ar jis neatsižymėjo baisia neapykanta, masiniu skurdu ir karais?

Grįžkime į viduramžius. Argi jie neatsižymėjo priešpauža, žiaurumu, inkvizicija, deginimu žmonių ant laužo, karais, religinėmis skerdynėmis? Tuos laikus gali žmonės siūlyti arba piršti tik tokie sutvėrimai, kurie netiki jokių progresu, jokia žmoniškesne ateitimi.

Žmonija neis šio Prunskio atrasto "filosofo" keliu. Ji žygiuos pirmyn į naują socialistinį gyvenimą. Tai nebesulaikys visi visų Dawsonų filosofiški klaidėjimai.

SIMTA MILIJONŲ KATALIKŲ LAUKA!

S. Gabaliauskas pripažįsta, kad Tarybų Sąjungoje ir laudiškosios demokratijos kraštuose gyvena visos šimtos milijonų katalikų. Bet jis džiaugiasi, kad popiežius ekskomunikavo bei iš bažnyčios išmetė katalikus, kurie priklauso Komunistų Partijai arba remia jos programą. O niekam nėra jokia paslaptis, kad tie katalikai tą programą remia. Tuo būdu jie atsiduria už bažnyčios sienų. Ir už tai popiežių Gabaliauskas karštai sveikina.

Popiežius Jau Minkština Ekskomunikavimą

Vatikanas. — Popiežiaus laikraštis Osservatore Romano švelnina "šventojo tėvo" paskelbtą ekskomunikavimą katalikiškiems komunistams ir jų bendradarbiams. Sako, jog nėra ekskomunikuoti katalikai, kurie rinkimuose balsavo už komunistus; taip pat nėra ekskomunikuojami tie, kurie remia komunistų pasiūlymus, jeigu taip darydami katalikai neturi intencijos

- MŪSŲ DARBO UNIJOS -

Kai darbo unijos ėda darbo unijas

Congress of Industrial Organizations gyvena rimtą krizę. Tą krizę pagimdė vadovybės politika prieš kairiąsias unijas. Apgalvotai ir planingai vienos unijos, dešiniųjų vadovaujamų, paleistos suėsti kitas unijas, kairiųjų vadovaujamų.

United Steelworkers unijai pavesta išvogti arba išplėsti narius iš Mine, Mill, and Smelter Workers unijos. United Automobile Workers unijai atiduota su-naikinti Farm Equipment uniją. Visai eilei dešiniųjų unijų pavesta apsidirbti su galinga United Electrical Workers unija. Tokių patėdimo atakų susilaukė United Furniture Workers unija.

Naikinimas unijų vedamas žiauriausiomis priemonėmis, nesidrovint panaudoti terorą. Jeigu kuriam kairiosios unijos lokale atsiranda dauguma dešinėsios įtakos, tas lokalas ištraukiamas iš tos unijos ir priimamas kiton unijon. Tokia kova yra sauzūdinga.

Pasimokę iš CIO dešiniųjų unijų, Amerikos Darbo Federacijos unijos pradėjo ėdimo puolimą ant visų CIO unijų. Šiuo tarpu tas procesas eina CIO Shipbuilding Workers unijoje. Su pasididžiavimu Federacijos International Brotherhood of Boilermakers praneša, kad jai pavyko iš CIO Industrial Union of Marine and Shipbuilding Workers unijos ištraukti Camdeno lokala net su 6,000 narių! Federacijos unijos prezidentas C. J. MacGowan viešam pareiškime sveikina CIO unijos lokala ir kviečia kitus lokalus paimti tą patį vyzdį. MacGowan sako, kad šis Camdeno lokalas

buvo svarbiausias CIO lokalas. Iš šio lokalo yra iškile visa eilė unijos vadų. Girdi, reikia tikėtis, kad Camdeno lokalo išsikraustymas į Federacijos uniją užduos mirtiną smūgį CIO unijai.

Kova vedama ne prieš samdytojus, bet prieš savo brolius unijistus.

Federacijos konvencija

Amerikos Darbo Federacijos pildomoji Taryba išleido oficialų šaukimą metinė konvencijon. Konvencija įvyks spalio mėnesio pradžioje St. Paul, Minn.

Konvencijos šaukime sakoma, kad visas pasaulis šiuo tarpu randasi sunkiausioje padėtyje. Kas liečia Amerikos darbo unijas, "tai čia mūsų priešai siekia mus sunaikinti, susilpninti ir, jei galima, nušluoti nuo žemės paviršio visą darbo unijų judėjimą pagalba prieš-unijinių įstatymų."

Tas tiesa, bet reikia nepamiršti, kad Green ir Well su savo raudonbaubizmu taipgi prisideda prie reakcijai ragų išauginimo. O kai reakcija įsigali, tai ji šluoja iš kelio visas darbininkų organizacijas, neaplenkiant nei konservatyviškų darbo unijų.

1,600 unijistų reikalavimas

Dearborn, Mich. — Čionai didžiajame Fordo fabrike buvo renkami parašai ant peticijos, kurioje reikalaujama iš kalėjimo paleisti negrę motiną Ingram. Ji nuteista kalėjimam visam gyvenimui. Parašų rinkimas buvo labai pasekmingas, pasirašė net 1,600 darbininkų ir unijos viršininkų.

Peticija siunčiama prezidentui Trumanui.

Unijos organas reakcijos įrankis

Iš spaudos išėjo didžiulės International Brotherhood of Teamsters unijos organas "Teamster." Jį redaguoja pats unijos prezidentas Daniel J. Tobin. Žurnalas reikalauja mesti laukan iš unijos visus komunistus ir šiaip pažangius žmones. Ragina unijos viršininkus susisiekti su FBI viršininku Hoover ir jam padėti kovoti "raudonuosius."

Tokio reakcioniško straipsnio dar nėra matęs joks unijos organas. O savo laikui Daniel Tobin skaitė save pažangiu unijos lyderiu.

Senatorių, kongresmanams ir kitiems stebint, prezidentas Trumanas pasirašo namų statybai bilij, kuris duoda progos pareigūnams daug pasigarsinti, bet kuris neturintiems buto ar gyvenantiems lauznyuose duos pastogės maždaug tiek, kiek davė levi pasakiškasis figos lapas rojuje.

Ką Egipto Liaudžiai Atnešė Anglų Viešpatavimas ir "Draugystė"

E. BRIEDIS

Daugiau kaip 65 metus anglai šeimininkauja Egipte. Per visą tą laiką įvairiausių atspalvių anglų politikai — konservatoriai, liberalai, leiboristai — tvirtina, kad, esą, anglų veikla padėjo šalies kultūriniam bei techniniam progresui ir atnešė Egipto liaudžiai gerovę bei civilizaciją.

Faktiškai gi Egipto darbo žmonių būklė kuo aiškiausiai rodo visą panašių tvirtinimų melagingumą bei veidmainystę. Britų kolonizatoriai ne tik kad nieko nėra padarę šalies naudai, bet, atvirkščiai, tyčia stabdė pramonės ir kultūros vystymąsi, paverdė Egiptą kolonijiniu agrarinio — žaliaviniu Britų Imperijos priedėliu.

Kraštas plėšiamas

Anglai paverdė Egiptą savo medvilnės laukų, dirbinių būdu sulaikydami kitų žemės ūkio kultūrų rūšių vystymąsi. Tačiau Egipte — medvilnės monokultūros šalyje, medvilnę apdirbančioji ir tekstilės pramonė yra labai žemame lygyje. Ir tai ne atsitiktiniai: egiptiškai medvilnė — žaliava superkama žemomis kainomis ir išvežama į anglų fabrikus. Priešpriešais ją eina srovė anglišių tekstilės dirbinių, kurie Egipto gyventojams parduodami labai brangia kaina.

Sunkiosios pramonės veikė nėra. Esamos atskiros įmonės priklauso užsienio kapitalui.

Išsiūpdami iš šalies jos gyvenimo syvus, grobdami ir griaudami ją, anglai nerodė nė mažiausio rūpinimosi darbo liaudimi, o atvirkščiai, privedė ją ligi begalinio skurdo, tamsumo ir išsekimo.

82 procent. šalies gyventojų — valstiečiai-felachai, kurių žymi dauguma neturi nei žemės, nei gamybos įrankių, tuo tarpu, kai 60 stambiųjų feodalių šeimų valdo du trečdalius visos dirbamos žemės.

Anglo Hjuzo, daugelį metų gyvenusio Egipte, paskelbtais duomenimis, 80 procentų žemės priklauso dvarininkams, kurie sudaro tik 1.5 procentų žemės savininkų.

Milijonas klajoklių
Tuo pat metu per 1,000,-

A. F. Whitney, Gelžkeliečių Brolijos prezidentas, vienas iš kovingusiųjų šio laikotarpio unijų vadų. Jis staiga mirė liepos 16-tą, savo namuose, Clevelande, nuo širdies atakos, sulaukęs 76 metų. Unijon jis įstojo kaip brakeman prieš virš 50 metų ir jos vadu buvo nuo 1928 metų.

2000 bežemių samdinių klajoja po šalį ieškodami darbo. Daugiau kaip 3,000,000 bežemių felachų vergiškomis sąlygomis nuomuoja žemę pas dvarininkus. Drauge su šeimomis bežemių valstiečių skaičius siekia apie 13 milijonų.

Egiptiško felacho skurdo neįmanoma įsivaizduoti. "Net smulkus žemės savininkas — felachas, — rašo P. Hjuzas, — vargu gali tikėtis išmaitinti save ir savo šeimą." Jo vidutinis uždarbis — sudaro ne daugiau kaip 7 - 8 egiptiški svarai per metus, tai yra 3 - 5 piastrai į dieną. Palyginimo dėlei nurodysime, kad kaliniui išlaikyti koncentracijos stovykloje Egipto vyriausybė skiria 10 piastų į dieną (30 svarų per metus).

Aukštutiniame Egipte dvarininkai savo samdiniais visiškai nemoka pinigų, o už darbą nuo ausros ligi tamsos išduoda jiems marškinius metams ir "maistą" — 3 sklidžius ir 150 gr. pupelių į dieną.

Egipto darbininkai

Maža kuo skiriasi nuo felachų padėties darbininkų padėtis miestuose. Darbininkai gyvena purviniuose urvuose, dirba be atostogų ir beveik be išieginų dienų, esant daugelio valandų darbo dienai ir be galo menkam darbo užmokesčiui. Istatymo apie kompensaciją ir apie pagalbos priemonės susirgimo ar invalidumo atveju nėra, lygiai, kaip nėra projekto įstatymo apie draudimą ir pašalpas nedirbo atveju.

Ką gi gali dirbantysis egiptietis nusipirkti už savo uždarbį? Pagal Kairo universiteto profesorius Rašido al Baraujo ir Dolaro Alio tyrinėjimus "vidutinis valstietis (gyvenąs kur kas geriau už vargingą valstietį ar samdinį) vartoja būtinai jam reikalingų duonos tik 46 proc., cukraus 25 proc., mėsos ar žuvies 23 proc. ir pieno produktų 8 proc." Kokia gi padėtis milijonų bedarbių ir pusiau bedarbių, kurie neturi net šito?!

Ligos ir epidemijos

Sunkiusių žmonių tarpe smarkiai paplito įvairios ligos. Beveik visiškas medicininės pagalbos nebuvimas tik padeda joms plisti. "Egipte, — rašo laikraštis "Al Kutlia", — yra 4,000 gydytojų, iš jų 2,000 — Kaire, 1,000 — kituose miestuose ir 1,000 — kaimuose, kur yra 14,000,000 gyventojų. Tatai reiškia, kad vienas gydytojas tenka 14,000 žmonių, t. y. praktiškai žymi gyventojų dauguma negauna jokios medicininės pagalbos.

Oficialiais duomenimis 90 proc. gyventojų (daugiausia felachai) vienu metu serga 2 — 3 ligomis. Sveikatos Apsaugos Ministerijos balandžio 26 dienos pranešime yra pasakyta, kad "84 procentai gyventojų serga "bilcharzija" — liga, sukeliamą smulkių kirmėlių, kuriomis užkrėsti Egipto kanalai ir vandenys. 25 proc. visų mirties atsitikimų yra sukelti bilcharzijos. 90 proc. gyventojų serga trachoma, dėl kurios, kaip pareiškė Abd-al-Vachidas

al-Vakilis — buvęs sveikatos apsaugos ministras, kas 2 egiptiečiai turi tik 3 akis." Sergančių tuberkulioze priskaitoma per 300,000.

Ryšium su tuo, 1941 metais per šaukimą į egiptišką armiją tikrai 11 proc. šaukiamųjų amžiaus vyrų buvo pripažinti tinkamai karinei tarnybai.

Smarkiai plinta įvairios epidemijos, dėl kurių miršta daug žmonių. Nuo infliuzos epidemijos 1919 metais mirė 146,000 žmonių; 1941 metais nuo malarijos mirė 34,155 žmonės, 1943 metais — 80,000 žmonių, 1944 metais — 140,000 žmonių. Nuo choleros epidemijos 1947 metais mirė, smarkiai sumažintais oficialiais duomenimis, 10,000 žmonių.

Pusbadis — egzistavimas, antisanitarinės sąlygos ir nualinimas veda į ankstyvą senatvę bei mirtį. Pagal bendrą mirimų skaičių Egiptas užima pirmąją vietą pasaulyje. Kaip praneša laikraštis "Al Kutlia" "vidutinis vyrų amžius trunka 24 metus, o moterų — 27 metus (palyginti su 59 metais Europoje)." Mirimų skaičius vaikų tarpe yra milžiniškas: kas penktas vaikas miršta.

Tamsybė ir nemokslas

Anglai ir vietiniai reakcionieriai nemaža pastangų padėjo, kad išlaikytų egiptiečių tautą begalinėje tamsybėje, kad jiems lengviau būtų ją eksploatuoti. Egiptas — pirmosios rašties pasaulyje ir labiausiai senovinės kultūros šalies — didžiausioji gyventojų dalis yra neraštinga. 1949 metų kovo 12 dieną pradinio mokslo departamento generalinis direktorius Machmudas Zaki-bejus pareiškė, kad "neraštingų skaičius siekia iki 75 proc. visų gyventojų." Tik 20 proc. vyrų ir 5 proc. moterų moka skaityti ir rašyti. Nežiūrint į tai, nesigriebiama jokių priemonių neraštingumui likviduoti. "Valdančiosios klasės, — rašė Kairo laikraštis "Al-Achram, — labai gerai žino, kad masių neraštingumas yra egzistuojančio režimo pats didžiausias aktyvas. Kažkoks senatorius net dėkojo dievui už tai, kad jo šalis užima pirmąją vietą pasaulyje nemokšybės srityje."

Policinis teroras

Tokie yra tik kai kurie faktai, rodą tikrą anglų "civilizatorinės" veiklos veidą Egipte. Tikrą anglų įkalbinėjimų apie jų "nesavanaudišką draugystę" vertę gerai pažinojo daugiamilijoninės egiptiečių tautos masės. Todėl šalies darbo žmonės sutinka su nepaprastu pasipiktinimu kiekvieną anglų mėginimą primesti Egiptui naują vergišką susitarimą, kiek pakeitę egiptiečių neapkenčiamą 1936 metų sutartį.

Policinis teroras, viešpataujantis dabar Egipte ryšium su būsima parlamento rinkimais ir naujomis derybomis su Anglija, byloja apie gyvulišką imperialistų ir jų lekajų iš vietinės reakcijos tarpo baimę liaudies masių, kurios jau ne kartą nušluodavo nuo kelio žmones, parduodančius tėvynę užsienio ko-

Nedamokėti už darbą tiek, kad iš to galėtų pragyventi, neregiai Pennsylvania Association for the Blind darbininkai išėjo demonstracijon protestuoti prieš numazinimą jų darbo savaitės iki 3 dienų. Jis grasino pikietuoti City Hall iki gaus tinkamas sąlygas. Įstai-ga sako, kad jau susidarė gaminų perviršis, nebegali jų išparduoti. Neregų gaminams, kaip kad ir visų kitų darbininkų sukurtam turtui išpirkti to turto sukūrėjai nebeteri pinigų.

Kas Dabar?

Tik tryliką senatorių balsavo prieš Šiaurės Atlanto Pakto ratifikavimą (užgyrimą). Aštuoniasdešimts du senatoriai balsavo už ratifikavimą. Tuo būdu Jungtinės Valstijos tampa dalimi militarinės dvilikos valstybių sąjungos. Niekas šandien neturi jokių iliuzijų: ši sąjunga nukreipta išimtinai prieš socialistinius kraštus, pirmoje vietoje — prieš Tarybų Sąjungą.

Taip pat niekam nereikia turėti iliuzijų, jog šis Paktas siekia pasaulyje taikos ir ramybės.

Kas dabar seks? Irgi jau aišku: prezidentas Trumanas reikalauja iš Kongreso \$1,450,000,000 Pakto pravedimui gyvenimui. Visa ta milžiniška suma bus jau pirmaisiais metais išleista apginklavimui Pakto narių. Ginkluojamos bus Anglija, Belgija, Francuzija, Norvegija, Italija, netgi vakarinė Vokietija.

Gal niekad pirmiau istorijoje nebuvo taip atvirai, taip ciniškai ginkluojamasi ir ruošiamasi prie karo. Tokio pavyzdžio istorija nesuteikia.

Ar šis ginklavimasis paveiks socialistinius kraštus, pakeis jų ekonomijos galres? Aišku, jog nepakeis. Niekas tose šalyse nebesu-gražins kapitalo viešpatavimo. Nejaugi tos tiesos negali įsidėti galvon mūsų valdovai?

Šis įžulius ginklavimasis pasiekė tik to, jog privers ir socialistinius kraštus būti ir ginkluotis. Šis ginklavimasis tikrai toliau su-palpins Jungtines Tautas ir pakenks Europos ir visos žmonijos pastangoms užgydyti pereinamojo padarytas žaizdas. Vietoj dirbti žmonijos ekonominio ir kultūrinio lygio pakėlimui, visų šalių fabrikai ir įmonės vi-

lonizatoriams. Egiptiečių tauta jau sykį atmetė vergišką Sidkio - Bevino susitarimą, visiems laikams prikalė jo autorius prie gėdos stulpo, ir neprileis prie naujų mėginimų uždėti jai kolonijinio priklausomumo jungą.

sais garais gamins karo būklus. Kiek daug brangių medžiagų, kiek daug energijos bus sušerta karo dievačiui!

Kaip ši ginklavimosi programa veiks Ameriką? Tai labai svarbus Amerikos žmonėms klausimas. Daugelis amerikiečių yra sužavėti propagandos, kad bilijonai dolerių, paskirti ginklamis, suteiks Amerikai darbų. Nedarbo šmėkla Amerikai neduoda ramybės. Žmonės išsiganė. Jau penkis milijonus bedarbių turime. Jų skaičius dar žada augti. Todėl propaganda, kad ginklavimasis atitols depresijos ryškumą, susiranda labai derlingą dirvą masėse. Tai supranta militarizmo šalininkai.

Bet ar ginklavimosi programa gali pašalinti depresiją? Negali ir nepašalins. Depresijos pavojus grumos, kaip ir grumojo.

ŽINIOS IS LIETUVOS

Paroda "Lietuvių Tautos Kova dėl Tarybų Valdžios"

VILNIUS. — Lietuvos TSR Valstybiniam Revoliucijos Istorijos muziejui atidaryta paroda "Lietuvių tautos kova dėl Tarybų valdžios Lietuvoje." Eksponuojami gausūs dokumentai, nuotraukos, atvaizduoją Lietuvos proletariato ir vargingųjų valstiečių kovą dėl Tarybų valdžios įtūrimo 1917-19 m.

Paroda taip pat pasakoja apie Lietuvos komunistų bei komjaunuolių didvyriškus darbus, apie Lietuvos partizanų kovą su vokiškaisiais fašistiniais okupantais, apie šlovimą lietuviško junginio karių kelią Didžiojo Tėvynės Karo metu.

Ypač įdomus yra Lietuvos darbininkų ir vargingiausių valstiečių laikinosios revoliucinės vyriausybės Manifestas, dokumentai, stampai ir antspaudai, kuriuos naudojo Tarybų valdžios organai 1918-19 m. laikotarpyje. Lankytojų dėmesį pritraukia nuotraukos pogrindžio spaudučių, žurnalų, laikraščių, brošiūrų, kuriuos komunistų partija išleisdavo pogrindyje.

Aukos Civilinių Teisių Kongresui

Susidarė pluoštas aukų, kurias čia paskelbsime. Prašome pasiskaityti ir pasiūlyti šių gerų rėmėjų pavardes, nes žinote, kad svarbu remti šį Kongresą, kuris date čekį sumoje \$50.00. Tai civilines teises darbo klases vadų.

"Gerb. Drauge: Čia randate čekį sumoje \$50.00. Tai auka nuo LLD 7-tos Apskrities, gynimui 12-kos kom. draugų. Draugiškai, S. Penkauskas, Lawrence, Mass."

"Gerbiamieji: Čionai randate čekį Civilinių Teisių Gynimui, sumoje \$9.90. Viso labo, John Stasevich, Bethlehem, Pa."

"Drauge: Čia prisiunčiu čekį sumoje \$10.00, C. T. Kongresui, auksa LLD 145 kp. ir nariai. Draugiškai M. Pukis, sekr., Los Angeles, Calif."

"Drg. L. K-te: Štai prisiunčiu čekį už \$17.00, tai yra aukos, surinktos bepie-taujant po LLD 15-tos apskrit. konf., gegužės 30 d. Draugiškai J. Zebrys, Cleveland, Ohio."

"Draugai: Prisiunčiu money - order' vertės \$5.00, tai bus Tarpt. Apsigynimo Fondui. Aukotojai: Po \$1 — P. Povilaitis, Ch. W. Shukys, K. Tamas, J. Sperskis, P. Krisciūnas. Draugiškai. C. Stashinsky, New Kensington, Pa."

"Drauge: Čia rasite \$10.00, auką C. T. Kongresui. Pinigai sukelti sekamai: Drg. H. Ausejienė padovanojo sūrį, kuris davė pelno \$7.50. A. Vosylienė pridėjo \$2.50, tuomet pasidarė virš minėta suma. Draugiškai, Helen Janulienė, Worcester, Mass."

Daugiau aukų gauta sekamai:

Anna Philipse, Stamford, Conn., \$15.00.

Po \$10.00: C. Chuberkis, Fairlawn, N. J. ir LLD

13 kp., Easton, Pa. Po \$5.00: William Deksnys, Stamford, Conn.; L. Šilabaitis, Brooklyn, Conn.; P. Aleksander, Maynard, Mass.; LLD 145 kp., Los Angeles, Calif.; LLD 66 kp., Grand Rapids, Mich.; Senas Eastonietis.

Po \$3.00: Mrs. E. Katinas, Bethlehem, Pa.; per M. Yanavičienę, Washington, Pa.; Ann Friberg, Leonidas, Mich.

Po \$2.00: Mrs. V. Savukas, Portage, Pa. ir Tony Slonksnis, New Hope, Pa.

Po \$1.00: Anthony Petrikonis, Stamford, Conn., ir Mr. ir Mrs. Gluoksnis, Scranton, Pa.

Tai tiek ši sykį. Laukiame daugiau aukų ir kai susidarys vėl gerokas skaičius vardu, paskelbsime. Prašome išrašyti čekius ar money orderius CIVIL RIGHTS CONGRESS, vardu ir pasiųskite: Lietuvių Komitetui, 427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.

Dėkojame virš minėtiems geradėjams.

Liet. Kom., CTK.: V. Cepulis, pirm. L. Kavaliauskaitė, sekr. V. Bunkus, išd.

Trukšmas Francijos Seime Dėl Atlanto Pakto

Paryžius. — Francijos valdžia, šaukė tuojau užgirti Atlanto pakta — karinę dvilikos kraštų sutartį prieš Sovietų Sąjungą. Komunistai seimo nariai ragino atmesti pakta; nurodinėjo, kad jis yra slenkstis į trečią pasaulinį karą.

Komunistai priminė, jog karštieji pakto rėmėjai prastai kariavo prieš nacių. Dėl to dešinieji pakto šalininkai išsukė muštinę. Kilo toks trukšmas, kad seimo posėdis turėjo būti du kartus pratrūkęs.

San Francisco. — Čionai-tiniai CIO laivakroviai apsidėjo po dolerį mokesčio kiekvienas streikuojantiem Hawajų laivakroviam paremti.

Atostogos (Vakacijos) su Apšvieta

LMS mokyklos patalpa.

Lietuvių Olympia Parke, Worcester, Mass. Nuo Rugpjūčio (August) 7 iki 21 diena, 1949.

MOKYKLOS KURSAI:

1. MUZIKA I: Kursas pradedantiems. Valdymas kvėpavimo, gaidų skaitymas ir tt.
2. MUZIKA II: Muzikos teorija ir praktika; balso lavinimas, harmonija, interpretacija, chorvedystė.
3. DRAMA I: Pagrindinė vaidybos technika, scenos technika, grimas, šviesų efektai ir tt.
4. DRAMA II: Kursas tiems, kurie jau turi vaidybos patyrimo, ypač skiriama režisūrai.
5. LIETUVIŲ KALBA: Pamokos lietuvių kalbos, istorijos, kultūros, organizacinės problemos ir tt.
6. LIETUVIŲ LAUDES SOKIAI: Kursas padalintas į du skyrius. Instrukcijos kaip šokti ir lavinti instruktorius, kad jie savo kolonijose galėtų vadovauti šokių grupes.

ŽAISLAI - PASILINKSMINIMAI

Mokyklos sesijos ims kiekvieną dieną po 6 val. Vakaris paskaitos, diskusijos, senų ir jaunų šokių, ežeras maudyti, laiveliais plaukioti, gražus parkas pavėsiauti. Mokyklos studentų koncertas, dramatiškas vaidinimas, piknikas. Su maistu, nakvyne kaina už dvi savaites \$50. Už vieną savaitę — \$27.50. Pilnų informacijų kreipkitės į Mokyklos Komiteto sekr.: MILDRED STENSLER, 184 W. Northfield Ave., Livingston, N. J.

3 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Penkt., Liep. 29, 1949

GRYNOS SAŽINĖS ŽMONĖS

Parašė P. VERSIGORA

Vertė N. ZIBERTAITE

5-26-49

-51-

(Tęsa)

Smegenys įgriso jam iki gyvo kaulo, tačiau nieko kito jis negalėjo sugromuoti.

Rudniovui ir Bazimai taip pat parūpino šiltus vokiečių kailinius.

Stebėdamas žmones stalininio reido ir ypatingai stovyklavimo prie Kunigaikščio ežero metu aš pamaciau, kad teisingas trofėjų reguliavimas — vienas iš svarbiausių gyvybinių dalinio uždavinių.

Dalinyje buvo įvairių kovotojų, — buvo drąsių, šaunių karių, buvo paprastų sąžiningų kovotojų, buvo ir bailių. Buvo kovingų kuopų, buvo pasižyminčių savo atsparumu, išvermingumu, koviniu veržlumu kuopų, buvo ir menkesnių. Kuo gi reguliuoti kovines žmonių bei kolektyvų savybes? Ilgainiui trofėjai virto visuomenine kuopų tarpusavio lenktyniavimo forma. Trečioji kuopa kas kautynės bent du tris kulkosvaizdžius iš priešo paims, o kartais ir minosvaizdį, patranką. Bet nuo patrankos Karpenka atsisakė:

— Kuriam velniui ji man reikalinga. Kuopoj patranka — tai tikras pasileidimas. Vienas vokiečių įsigū už tvoros, jau rėkia: „Duokš patranką!“ O kol ją atiteps, kol pastatys, jis jau už kitos tvoros tupi. Visai kas kita granata, automatas, — jais mes visur frica pasiekim. Ir tiksliai, ir greitai!

Bet kai atėjo eilė kulkosvaizdžiams, kurių apie keturiolika atliekamų vežiojosi gurgulioje trečioji kuopa, Karpenka pareiškė:

— Septintajai kuopai kulkosvaizdžių trūksta? Ką gi, aš galiu kaimyniškai padėti. Bet tik paskolinti, gražintinai. Ir įteikinėsiu kulkosvaizdžius tik išsirikiavusiesiems.

Septintoji kuopa buvo pas mus virtus priežodžių. Žmonės joje buvo susirinkę kažkokie nerangūs, be iniciatyvos, apybaliai. Jos vadas, Cvietkovas, leitenanto laipsnio, sveikintis mokėjo šauniai, net išversdamas delną, vikriai spraksėjo kulnėmis, lyg tikras gusaras, bet žmonių tvarkyti nemokėjo. Kažkodėl jam tai nesisėkdavo. Kas kautynės — septintoji kuopa ar nuo gynybos pabėgęs, ar puldama susipainios ir į kautynių pabaigą iš užpakalio savuosius pliekia. Gal būtų todėl, kad ir patsai leitenantas Cvietkovas, nors buvo baigęs normaliąją karo mokyklą, tačiau, be rikiuotės pasiruošimo, nieko daugiau ten nebuvo išmokęs.

— Jis geriau tiktų į miliciją, judėjimo reguliuotojų, sankryžoje lazdele mosuoti. Tikras malonumas būtų pasižiūrėti. Bet, va, kito vado niekaip nesurandame, — kalbėjo man Bazima paslapčia.

Karpenka užsispyrė, kad ginklų įteikimas septintajai kuopai būtų atliktas abiem kuopoms išsirikiavus. Vadovybė sutiko.

Kuopos išsirikiavo šalia štabo. Aplinkui susirinko daug žiopsotojų, apstojučių gatvę tiršta minia. Karpenka linktelėjo kairiojo sparno link, ir iš ten, iki šiol paslėptos, pasirodė pakinkytos pora gerų arklų rogės. Karpenka pasiūkė septintosios kuopos vadą Cvietkovą, politvadovą bei partorgą ir, garsiai kreipdamasis į susirinkusius, pranešė:

— Mūsų septintoji kuopa, narsūs kareivys, kaip gyvi, nėra matę nei vokiečių, nei vengrų kulkosvaizdžio. O antra vertus, kaip gi ji pamatys, jei sprunkė nuo jo neatsižiūrėdamas. Juk nugaroj akių nėra. Tiesa, Cvietkovai?

— Na, liaukis, Karpenka, — sumišęs murmėjo Cvietkovas ir tiesė ranką į kulkosvaizdį.

— E, palauk! Palaukite, vyrai! Štai, vadinasi, kadangi jūs kariauti nemokate, mes nusprendėme jums šį tą duoti iš savo trofėjų... Sakyk, kiek pas tave komunistų? — kreipėsi jis į partorgą. — Vienuolika? Imk vienuolika kulkosvaizdžių... Tik tai turėkite galvoj: tik paskolintu. Po kiekvienų kautynių po du kulkosvaizdžius atsiimsiu atgal. Aišku? O jei, neduok dieve, nors vieną jų prarasite, — visą kuopą nuginkluosiu ir privėsiu mums karves bei kiaules ganyti. O mes už jus kariausime. Imki kulkosvaizdį.

Karpenkos kalbą nustelbė pritariami šauksmai ir minios kvatojimas. Garsiausiai iš visų juokėsi seniai, stovintieji už

pakaly išsirikiavusios septintosios kuopos. Septintosios kuopos kovotojai stovėjo niūrūs, nuleidę galvas. Cvietkovas, išraudęs it virtas vėžys, skubėjo priimti „dovanas“, bet Karpenka tyčia nutęsino jo ceremoniją. Čia jis reikalavo, kad patikrintų pagal sąrašą ginklų numerius, čia — kad kiekvieną kulkosvaizdį gautų būtinai tas partizanas, kuris juo naudosis. Trečiosios kuopos kulkosvaidininkai, užsikrėtę pašėpiamu vado tonu, aiškino, kaip reikia naudotis kulkosvaizdžiu kautynėse ir ypatingai pabrėžinėjo, kad svarbiausias dalykas, kurio nemėgsta visų sistemų kulkosvaizdžiai, — tai bailio kulkosvaidininko.

Tokio „parėmimo“ dėka Cvietkovo kuopa ilgą laiką buvo viso dalinio pojauku, kol koviniiais veiksmais nuplovė nuo savęs negarbės.

X

Daug naktų praėjo belaukiant lėktuvų. Daug buvo ir bartasi per radiją. Mūsų jaudinimasi dvigubino dar ir tai, kad mes buvome nusprendę nuleisdinėti lėktuvus ant ledo. Tokiu būdu visą atsakingumą už nusileidimo sėkmumą mes pasiėmėm sau. Pagaliau pasibaigė mūsų apgaudinėjimai... Lakūnai... Turėtų jie žinoti, kas yra laukti lėktuvo priešo užnugari! Ir kai pirmasis diuralumininis paukštis atsitrėkė į ledą ir tasei trenksimas braskėjimu sklido į kraštus, šimtai širdžių, šurkštų kareiviškų širdžių, apmirė... Išlaikys ar neišlaikys? Nuo to, ar laimingai nusileis šisai pirmasis lėktuvas, priklausė partizanų aerodromo likimas ir mūsų sužeistųjų likimas, šaudmenys... tolimesnio mūsų reido likimas...

Lėktuvas judėjo vis lėčiau, ledas apirimo, liovėsi braskėjės, ir mašina sekunde sustojo, o paskui, pakludama mano žaliai žibintuveliui, ėmė slinkti į startą. Ant ežero kranto šaukė „valio!“, ir į špeingą dangų lėkė partizanų kepurės.

O padangėse, tarp žvaigždžių jau užė antroji mašina.

Šlovė jums, draugai lakūnai! Kaip mes jus barėme paskutinėmis dienomis, ir kiek žmonių dabar apie jus dėkingi galvojo!

— Sveiki, tėvynės pasiuntiniai!

— Sveiki! — tarė žmogus lakūno drabužiais, lipdamas iš mašinos.

— Sveikas gyvas! — ir jo ištisą ranką čiupo dešimtys rankų. Teko paminti lakūną globon. Mūsų žmonės nenoromis paleido ilgai lauktą svečią.

— Lėktuvo vadas Luncas, — atsirekomendavo lakūnas.

Prie jo priėjo Kovpakas ir Rudniovas, o aš nubėgau pasitikti antrosios mašinos.

Pirmąją naktį mes priėmėme tris lėktuvus. Tik tada, kai mašinos buvo jau iškrautos ir į jas buvo sudėti rūpestingai apvyturiuoti sužeistieji, Kovpakas pasiūkė Lunčą pas save ir, rodydamas aplink į bekrastę ežero lygumą, paklausė:

— Na kaip, berneli, gerą aikštelę paruošėme?

— Aerodromas idealus, — nenumanydamas jokių pinklių, atsakė šis.

— O priėjimai? — klausė Kovpakas.

— Labai geri.

— O išplėtimai?

— Taip pat geri.

— O pakilimas? — klasingai mirkčiojo senis.

— Nuostabus.

— O gruntas?

— Gruntas kietas. Leidausi, lyg ant betoninės aikštelės.

Senis triumfavo.

— Na, taigi, taigi. Dabar eikš, — ir jis nusivedė Lunčą į šalį, pasivedė į švarų, nesumintą purų sniegą ir veltiniu pražarstė kokio kvadratinio metro aikštelę; paskui nusiėmė kepurę ir švariai nuvalė ją ledą. Ledas buvo lygus, kaip nupoliruotas veidrodėlis. Luncas linksmai žiūrėjo į Kovpako plikę, blizgėjusią mėnesienos šviesoje, ir šypsojosi.

— Kas čia? — rūsčiai paklausė senis.

— Ledas, drauge dalinio vade, — šauniai atsakė Luncas.

— Vadinasi, galima ant ledo lėktuvą nuleisti?

— Galima, drauge vade.

— Taip ir generolams pasakyk.

(Daugiau bus.)

Darbininkas John Puhatch su šeima skaito laikraštį apie plieno industrijos priėmimą 60 dienų tarpo pailaubų nuo streiko. Teisėjas Samuel I. Rosenman (dešinėje) tapo prezidento Trumano paskirtas vadovauti 3 asmenų tarybai, kuriai pavedama tuo laikotarpiu tyrinėti padėtį ir pasiūlyti išeitį. Jo taryboje kiti du yra Carroll R. Daugherty ir David Cole.

Chester, Pa.

IVAIRIOS ŽINIOS

Tarpe Baldwin Locomotive Co. ir darbininkų CIO unijos trijų lokalių — No. 2,443 Locomotive, No. 1,278 Southwork ir No. 2,180 Foundry — liepos 11 d. prieita prie sutarties klausime naujo kontrakto. Pagal sulgtą kontraktą, darbininkai gaus 6 dienas švenčių su užmokesčiu: Naujus Metus, Atsiminimo, Nepriklausomybės, Darbo, Padėkavonės ir Kalėdų. Geresnę hospitalizaciją, didesnę užmokesčių savaitėje laike ligos ir aukštesnę pomirtinę. Užtikrinimą 32 valandų į savaitę darbo tiems, kurie pašaukti į darbą. Dabariniu laiku daug darbininkų visai mažai dirba. Nenurodoma, kiek savaitę gaus dirbti į metus.

Baldwin Locomotive Co. gavo užsakymą 12 Diesel Electric inžinų, 2 didelius hidraulic turbinus. Inžinų užsakė Erie R. R. Co. ir Union R. R. Co. Turbinus — United States Army Engineers. Turbinai turės 70,000 arklų spėkos. Turbinai bus naudojami Detroit Dam. Turbinai kaštuos \$1,250,000. Kiek inžinai kaštuos, pranešime nenusakoma.

Pasibaigė 3-jų savaitių streikas Welsh Restaurant darbininkų, sutikus restoranui savininkui Kostantinos Hionis laikyti pokalbius, kad pravedtų tinkamą kontraktą. Streikavę darbininkai — 9 veiterkos ir dišvašeris grįžo į darbą, savininkas sutiko nedaryt diskriminacijos prieš streikavusius darbininkus.

Tarpe darbininkų, dirbančių Sun Ship Building and Dry Dock, jau ilgą laiką eina ginčas tarpe Industrial Union of Marines and Shipbuilding Workers C. I. O. iš vienos pusės ir atskilėlių, norinčių išstoti iš tos unijos, iš kitos pusės. Pasėkoj to, kompanija atsisako turėti reikalingą bent su kuria puse. Kreiptasi į valstijos boardą (State Labor Relations Board'a), kad jis išspręstų, kuri pusė turi teisę atstovauti darbininkus. Sukilėlių advokatai ir jų lyderis padarė pasiūlymą, kad reikėtų kreiptis į Washington N. L. R. B., kad ta įstaiga pavestų klausimą išspręsti balsavimu. Advokatas M. H. Goldstein, kuris atstovauja I. U. M. ir S. W., grasino, kad jis išimsias indžionkšną prieš sukilėlių tokį elgesį.

Sukilėlių lyderis yra jaunas vyrukas vardu Philip News. Jis neseniai pradėjo jardu dirbti, treti metai.

Skaitant vietinį laikraštį „Chester Times“, sunku suvokti, kaip dalykai stovi. Pasišalbant su darbininkais, kurie jau senas laikas dirba jardu ir lanko susirinkimus, štai kas paaiški: Didelė dalis darbininkų, priklausančių unijai, nelanko susirinkimų.

Iškilus klausimams, kurie turėtų būti išrišti unijos susirinkimuose, jie yra rišami saliu — prie baro ar kluboose prie kazyrių ar bent kur, tik ne susirinkimuose.

Didėjant bedarbei, atsiranda įvairių organizacijų klausimų, kurie turi būti išrišti: Atsiranda ir lyderiai, tuos klausimus galinti lengvai išrišti. Čia atsirado lyderis vardu Philip News, kurio supratimu visos bėdos išsišū, jei lokalas išstotų iš CIO centro. Praeitą balandžio mėnesį tas klausimas buvo pavestas išrišimui balsais, ir dauguma balsų nusprendė, kad lokalas pasiliuktų dalimi CIO centrinės organizacijos. Nežiūrint to, tas vyrukas nustoja to klausimo kėlęs.

Galop Valstijos Labor Boardas, vadovaujant Ramey Donovan, tą klausimą pasiuntė į Washingtono Labor Boardą, kad išneštų nuosprendį. Praeitą savaitę, laikant pokalbius Valstijos Labor Board atstovui R. Donovan ir Philip News iš vienos pusės, ir CIO su M. H. Goldstein iš kitos, paaiškėjo, kad Philip News daro viską, kad tik suskaldytų darbininkus. Paaiškėjo, kad jis turėjęs pokalbius ir su AFL Boilmakers unija, kokiomis išlygomis AFL priimtų lokala į savo tarpą. Seni darbininkai šneka, kad už pečių sukilėlių stovi pats Jos. Pew, Sun Ship Co. savininkas. Prieš karą čia buvo stipri kompanijos unija.

Chesterio Dishong Parke jau kelintą vasarą yra laikomi koncertai, jų programos išpildo įvairios muzikos — dailės organizacijos ir pavieniai dykai, koncertai laikomi po atviru dangum. Ištikus nepalankiam orui, koncertai būna sulauktyti. Mylintieji koncertus kreipėsi į miesto valdžią su prašymu, kad pastatytų pastogę, nors dėl orkestrų ir kitų artistų. Gavo atsakymą, kad miesto ižde pinigų nėra. Daug chesteriečių, mylinčių koncertus, buvo nusiminę, manė, kad koncertai bus sulauktyti, muzikantams ir dainoriams nėra galima darba atlikti, kaip užaina lietus. Bet Lokalas 484, American Federation of Musicians savo susirinkime, 11 d. liepos, nutarė pradėti vajų, kad sukėlus reikalingą sumą pinigų dėl pastatymo reikalingos koncertams pastogės su visais reikalingais įrengimais dėl laikymo koncertų. 484 Lokalas pradžia paskyrė \$500. Taip pranešė lokalo pirmininkas Len Mayfair parko komisierui Vincent F. Sanbe. Len Mayfair pareiškė, kad jis ir jo lokalas darys viską, kad surinkus reikalingą sumą pinigų.

Paprastai vasaros laiku atsiranda daugiausia Polio (vaikų paralyžiaus) ligos. Kad užbėgus kelią tai baitai štai kas paaiški: apskričių ir miestų sveikatos prižiūrėtojai seniai yra nusprendę, kad

uodai yra tos ligos didžiausi platintojai. Jie turi būti naikinami, tam jų darbui į pagalbą ateina federalė ir valstijos valdžios. Šiomis dienomis Maj. Russel W. Geis, Delaware County Mosquito Control Commissioner, pareiškė, kad ji turi įsigijus DDT miglavimo (fogging) įtaisus ir kad tie įtaisai yra pasekmingai vartojami aplink Delaware County esančias ligonines. Komisija yra pasirėngus tuos įtaisus varuoti po miestus ir miestelius, jiems pareikalavus. Eddystone ir Glenolden yra miglojami. Kodėl Chesteryje to nedaroma? Piličiai, turėdami to reikalaus iš Chesterio valdžios.

Tarpe chesteriečių dažnai tenka girdėti klausimą, kada bus rengiamas busų išvažiavimas bent į kur? Kodėl nieks nepradeda organizuoti išvažiavimo į Laisvės pikniką? Jau laikas. Raris.

Philadelphia, Pa.

Liepos 20 d. Lietuvių Muz. Namo Bendrovės įvyko pusmetinis susirinkimas. Pirminktas dalis valdybos. Buvo vice - pirmininkas Wm. M. Paschall atsisakė kandidatuoti, jo vieton išrinktas Povilas Lukoševičius, buvęs per daugelį metų vice-pirmininku. Pigininiu raštininku, vietoj A. Dambrausko, išrinktas jaunuolis Pranas A. Balin, laidotuvių direktorius, 2016 E. Allegheny Ave. Jis yra sūnus Justino Balinskio, buvusio dviemis atvejais klubo gascadorium, vėliau pirmininku. Dabar pirmininko pareigas eina Justino brolis Juozas Balinskis.

Direktorių dalis liko tie patys — Jonas Tubelis ir Pranas Iarosiš.

Pirmininkas Juozas Balinskis raportavo, kad birželio 26 d. įvykęs piknikas davė pelno su virš \$200. Tik nusiskundė, kad parko savininkas Mikolaitis negražiai iškoliojo pikniko rengėjus, ypač pirmininką J. B., už tai, kad paprašė vandens „coils“ išplauti. Bendrovės nariai nutarė pas jį daugiau piknikų nerengti.

Kas tai pasiūlė, kad Bendrovė nupirktų valdžios boną už \$50, kaip dovana pašautam beisbolininkui Vaitkui, bet didelė balsų dauguma pirkimas dovanos atmetas. Senas Kliubietis.

Nusmerktas Korejiečių Vadas Pabėgo iš Kalėjimo

Seoul, Korėja. — Iš karinio kalėjimo pabėgo pietinės Korėjos Darbininkų Partijos vadas Lee Čung Op. Jis buvo nusmerktas mirti už dalyvavimą sukilime prieš reakcinę prezidento Syngmano Rhee valdžią.

Tikrai Būkite Šiame

PIKNIKE

Paremkite Dienraštį Laisvę

Šį pikniką rengia Literatūros Draugijos ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Apskričiai.

Paramai Dienraščio Laisvės

☆☆☆

Ivyks Sekmadenį,

Rugpj. 14 August

☆☆☆

LIBERTY PARK

340 Mitchell Ave., Linden, N. J.

☆☆☆

Antano Pavidžio Orchestra

Gros įvairius kavalkus šokiams

☆☆☆

PRADŽIA 1-MA VAL. DIENĄ

Įžanga 50 c.

☆☆☆

Kiekvienas apšvieta branginantis žmogus, kiekvienas dienraštį Laisvę mylintis žmogus turi dalyvauti šiame piknike. Tai bus didžiojo New Yorko lietuvių piknikas, paramai dienraščio Laisvės.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Kailiasiuviai Darbuosis Išrinkti Marcantonio Ir Davis

Naujai išrinktoji CIO Furiers Joint Council savo pirmame posėdyje liepos 27-tos vakarą nusitarė veikti pagalbai ištiktų nedarbo. O ta pagalba bus visiems prieinamesnė, jeigu išrinksime darbininkų reikalų čempioną kongresmaną Marcantonio miestojamajoru, pareiškė kailiasiuviai.

Lygiai svarbu yra iš naujo išrinkti kaunsilmaną Benjamin J. Davis į Miesto Tarybą. Tad kailiasiuviai vienbalsiai nutarė visomis išgalėmis remti šiuos abu kandidatus.

Juodu to užsielpo, sako uniistai, "už jų neatlaidią kovą gerovei darbo žmonių, už darbo unijas, už demokratines teises negrų liaudžiai, ir už taikos ir tarptautinio susipratimo programą."

New Yorkas, Nuostabus Miestas—Turinčiam Gana Pinigų

Kožna diena New Yorkteikia savytų pamokų tam, kas nori išmokti, bet—kasgi norės skaityti save lygiu višiemis, kiekvienas jaučiasi gudresnis už kitą.

Trečiadienį tokią pat klaidą pakartojo jauna, maloni porėlė iš Louisville, Ky. Juodu, abu veteranai, buvę susipykę ir beveik išsiskyrę, vėl suėjo poron ir tą įvykį norėjo šauiniai paminėti ne bile kur, New Yorke. Sakėsi atvažiuavę ne bėdnučiai — su auto ir \$200. Tačiau turtas išsėkė iki paskutinių 75 c., auto stvandeniu neveža, o viešbutyje Dixie jau susidarusi \$39.95 skola už kambarį.

Išteklių juodu nusprendę pratesti gavimu daugiau pinigų ir gavo — apiplėšus aludę ant \$152. O po to, laikinai, pasibaigę rūpestis apie pinigus, abu gavo nemokamą "pragyvenimą"—kalėjime. Abu jauni, gražūs žmonės dabar, bet sunku pasakyti, kokiais bus, kuomet iš to nemokamo "burdo" išeis. Vyras, sakoma, apiplėšimo metu buvęs įsigėręs.

Kas Prakituos, Kas Dejuos, Bet Kriaučiai Piknikuos

Oras tebėra kaitrus. Bus žmoneliu, kurie šį šeštadienį, tūnos savo karštame bute, prakaituos ir dejuos. Bet tai bus tik tie, kurie nežinos, jog įvyksta lietuvių kriaučių 54-tą skryiaus metinis piknikas.

Tie, kurie žino, kas jiems gera, visi dalyvaus kriaučių piknike šį šeštadienį, liepos 30-tą, visą popietį ir vakarą, Dexter Parke, 74-11 Jamaica Ave., Woodhavene, nes čia visuomet yra užtenkamai pavėsio, o kriaučių pikniko popietį bus ir gana linksmybės. Pradžia 2 val., įžanga tik 50 c. (taksai įskaityti). Parkas

prie pat BMT Jamaica linijos Elderts Lane stoties.

Kriaučiai savo piknikui, kaip kas metai, mobilizuojasi visi, savo dirbtuvėse. Jie susideda pinigų, pasiskiria gaudines, prisigamina gerų valgių. Buvusieji kriaučių piknikuose žino, jog ten jautiesi tarsi nuykęs į žemaičių vestuves Lietuvoje, kur visi važiuoja apsirūpinę provizijomis bent trims dienoms. O kadangi piknikas tęsiasi tik vieną dieną, tad numanu, kas atsitinka patekusiems pas kriaučius piknikuoti.

Kriaučiai kviečia visus. B. K.

Smarkus Lietus Daug Žmonių "Pagavo" Kelyje iš Darbo

Užėjusi žaibų ir smarkaus lietaus andra namo iš darbo grįžimo laiku praėjusį trečiadienį daug žmonių užklupo kelyje. O tas kelias ir be to buvo įkyrus po varganos dienos kaitroje ir štroje.

Ypač daug privergo Queens gyventojai, vartojantieji Ind. subway, kurio ištisos mylios miesto žemumose buvo prigužėjusios vandens ir elektratapo uždaryta išvengimui didesnių nelaimių. Per arti dvi valandas visas judėjimas pabėstame ruošte buvo sustojęs ir daug trukdėsi vėliau. Silpniesieji žmonės alpo prigrūstose vagonuose, stoviniuose stotyse po apie valandą. Jie būna ankšti, tvankūs iš darbo grįžimo valandomis net kuomet eina visu smarkumu.

Lietus tūlas miesto dalis ištiko apie 3:30, kitur apie 4:45 valandą po pietų. Kai kur perėjo staigiais, trumpais lietaus būriais. Aukštinėje Manhattan dalyje ir, dalinai, Bronxo lioje per apie 3 valandas. Richmond Hill, ties Liberty Auditorija, smarkiai pasitrunkė griaustinis ir staiga, tarsi iš kibiro, palijo, bet ne ilgai.

Visai sustabdyti buvo traukiniai ruošte tarp 36th ir 54th Sts., Woodside, dalį laiko buvo sustoję ir tarp Queens Blvd. ir linijos galo, Jamaica, taipgi tarp 53rd St. New Yorko ir Queens Plazda, Long Island City.

Sustojusių subway traukinių keleiviai vieni išlaukė nuo 2 iki 3 valandų stotyje, kiti ėjo ieškoti autobusų ir taksikų, kurie taip pat buvo užimti, ilgai reikėjo stovėti jų laukiant.

Buvęs karštas oras (91.8 laipsnio) po lietaus menkai teatvėso, pasiliko šiltas ir šūrus. Ketvirtadienio rytą, pavėsyje, tebebuvo 84 laipsniai, saulėkaitoje arti 100.

Filmos--Teatrai

Rivoli Theatre

Liepos 28-tą pradėjo rodyti filmą "Come to the Stable," gamintą pagal ponios Clare Boothe Luce veiklą. Vaidina Celeste Holm, Loretta Young, Elsa Lanchester, Hugh Marlowe, Thomas Gomez, ir kiti.

Judis vaizduoja veik didvyrmis vienuolės, renkančias pinigus pastatymui ligoninės, tame be galo gudriai gaudančias visokių žmonių paramos.

Reikalauja Progos Tirti Newtono Nušovimą

Brooklynietis National Association for the Advancement of Colored People skyrius pareikalavo prileisti jos advokatus tyrinėti grand džiūrės užrašus sąryšyje su nušovimu Herman Newtono. Jį nušovė policistas Donald Mullen ne tarnybiniu laiku, būdamas be uniformos, be žymės, kad jis policistas.

Sveikatos komisinerius Mustard pripažįsta, kad New Yorke siaučia vaikų paralyžiaus "lengvoji epidemija." Šiomet nuo tos ligos jau mirė 12 asmenų.

Brooklynietčiai!

Važiukite į philadelphiečių pikniką paramai dienraščio Laisvės!

Piknikas įvyks rugsėjo-Sept. 4-tą, prieš Labor Day šventę. Sugrįžę turėsite laiko poilsiui.

Iš Brooklynso važiuosime busais. Busai išeis 9-tą valandą ryto, nuo Laisvės salės, 427 Lorimer St.

Buso Bilietas \$3.25 į Abi Pusi

Neatidėliokite ant toliau, nesivėlinkite įsigyti buso bilietą, nes iš anksto norime žinoti, kiek busų samdyti. Jau turime pasisamdę du busus, jei reikės galėsime gauti daugiau, bet turime žinoti iš anksto.

Tuoju kreipkitės į Laisvės ofisą ir gaukite buso bilietą.

Anthony Grigalis General Contractor

Stato naujus namus ir pertaiso senus sūlig moderninės mados.

BUNGALOW EXPERTAI

Mes dabar statome daug bungalovų. Duodame platų architektūros pasirinkimą ir pabudavojame stipriai ir patogiai gyvenimui. Kainos žemos. Maliavojimui ir senų namų pertaisymui moderniškai, esame pasižymėję kaip ekspertai.

Klauskite mūsų aprašymo arba patarimo dėl pertaisymo namų.

Prašome kreiptis: 63-26—53rd Drive Maspeth, L. I., N. Y. Telephone: NEwtown 9-3215

Liberty Auditorijoje

Užėjusieji šį penktadienį vakarieniauti auditorijos restorante, greta kopūstų, šaltibarščių, hamės, ras košelių, bulvinių pyragaičių, varškinių blynukų.

Nežiūrint karščių, trečiadieniais ir penktadieniais veikia bowlingas.

Penktadienį vakarais susirenka Aido Choras. Choristai šį penktadienį turėtų susirinkti visi, nes šį sekmadienį turės dainuoti Dainų Dienos programoje, Waterbury, Conn.

Liepos 29-tos vakarą bus geriausia proga užsiregistruoti autobuse vietą ir ne choristams, kurie norėtų važiuoti su choru į Waterbury. Choristai tą vakarą tikrai žinos, ar jie dar turės autobuse liuosų vietų. Visa kelionė kainuos \$3.25.

Busas išeis nuo Laisvės salės, Williamsburge, 8:30 ryto.

Darbininkai Susižeidė Darbe

Dirbusieji miestavojų švaros departamento stotyje Woodside, L. I., kur naikina mos atmatos, trys darbininkai nukrito su pastoliu 40 pėdų ant žemės ir pavojingai susižeidė.

Sužeistieji visi nugabenti St. Johns ligoninėn, Long Island City, yra: newyorkietis John Jakubjansky ir brooklynietis John McGowan ir Frank Mistretta.

Pranešimas Dr. Milton Munzer's Pacientams

Pasklido paskalai, kuriais norima įkalbėti, būk Dr. Milton Munzer esąs užmuštas nelaimėje.

Tiem paskalam nėra jokio pagrindo visiškai. Doktoras yra sveikas ir energingas nuo liepos 1949, ir dievo apveidoje turi vilties pasilaikyti tokiam stovyje.

Dr. Munzer ilgus metus palaikė savo ofisą Williamsburge, buvo artimas Laisvės kaimynas. Dabar jis turi ofisą 1101 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. Telefonas GL 2-8087.

GYDYTOJAS S. S. Lockett, M. D.

223 South 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Valandos: 1—2 dienom

6—8 vakarais

Ir Pagal Pasitarimais.

Telefonas EVergreen 4-0208

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger

Optometrists

394-398 Broadway

Brooklyn, N. Y.

Tel. ST. 2-8342

GERI PIETUS!

Kada norite gerų pietų,

kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop

Frank Domikaitis

Savininkas

417 Lorimer Street

Laisvės Name

Brooklyn, N. Y.

Kvepiantį keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pienuių valgių gražus pasirinkimas.

Nuo Pervazos Nušoko Hudson Upėn

Keliaudamas pervažą tarp Manhattan ir Hoboken prielaukų J. G. Udell matęs sankeleivį ką nors užsirašinėjant. Po to keleivis paprašęs jo palaikyti jo raštelį ir piniginę, o pats nusiavęs batus. Udell vis dar manęs, jog jo sankeleivis bando pasilaisvinti nuo karščio, kuomet pamatęs, kad jis jau nušoko nuo pervazos upėn.

Udell tai raportavo kapitonui. Pervaza buvo sustabdyta, bet nušokusio nebesurado. Paduotame palaikyti raštelį je jis buvo pasakęs, jog jis

nebeturįs ko gyventi, o dėl to esanti kalta moteriškė. Udell raštelio neskaitė pirm asmens nušokimo, iš mandagumo. Menama, jog saužudis buvęs Edward E. Ford, iš New Brunswick, N. J.

Tėvui išėjus ieškoti darbo, liguistai motinai atsigulus, 2 metų amžiaus Eddie Masone užsilipo ant palangės pažūrėti, ką daro kieme vaikai. Jis nukrito iš 12-to aukšto Jacob Riis projekte. Mirė vežamas ligoninėn.

Supykęs ar nusiminęs, kad jo pamylėta moteriškė išėidinėjo su jaunesniu už jį vyriškiu, newyorkietis Saloman Rosa, 58 metų, nusizudė.

JOHN YUSKA

107-13 Jamaica Avenue, Richmond Hill 18, L. I., N. Y.

Mes laikome didžiausios batų išdirbystės SUNDIAL SHOE COMPANY, tikrai skūrinius batus dėl kiekvieno nario šeimynoj, ir parduodame su mažu uždarbiu. Taigi pas mus pirkdami, niekad neapsigaustit.

Krautuvė tik 3 bloki nuo BMT 111th Street stoties ir tiek pat nuo Liberty Auditorium. Tad prašome užsėti.

Pavasarinis Medus

Bitininkas Končius prisiuntė troką pavasarinio medaus. Per geroką laiką Laisvė neturėjo medaus, dabar vėl turi.

Kvortinė bonka ----- \$1.25
Pusė galiono ----- \$2.00

Tuoju kreipkitės į Laisvės įstaigą ir gaukite šviežio medaus. Medus yra reikalingas jūsų sveikatai. (Į kitus miestus nesiunčiame)

Petras Kapiskas

PALAIKO

BAR & GRILL

DEGTINĖS, VYNAI

IR ALUS

32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EVergreen 4-8174

TONY'S UP-TO-DATE BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS

Savininkas

306 UNION AVENUE

GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS Dr. A. Petrika

221 South 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 7-6868

Valandos: 9—12 ryte

1—8 vakare

Penktadieniais uždaryta

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Joseph Zeidat Jr., prop.

NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN

DEGTINĖS - VYNAI - ALUS

Telefonas EVergreen 4-7729 TELEVISION

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Catherine Augustine & Frank Sanko

SAVININKAI

PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE

PAUKŠTIENOS PIETOS SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĘJE

282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9612